

Daň báňská

viz Prímé daně.

Daň bursovní.

V našem zákonodárství figuruje pode jménem d. z obchodu cennými papíry. Převzata byla do našeho systému z Rakousko-Uherska, kde byla normována zák. č. 195-1897 ř. z. pro oblast rakouskou a zák. čl. XI/1900 pro oblast uherskou. Zákony tyto platily vzhledem k zák. č. 11/1918 Sb. pro první dobu i u nás. Byly zrušeny a d. pro celé území státní normována s působností od 10. V. 1921 zák. č. 85/1921, doplněném prov. nař. č. 143/1921 Sb. a č. 220/1921 Sb.

D-i podléhají jednak veškeré obchody cennými papíry, uzavřené tuzemskými obchodními dohodci nebo jinými oprávněnými zprostředkovateli z povolání, peněžními ústavy, nebo podobnými obchodními firmami, obchodníky cennými papíry nebo členy či návštěvníky tuzemské burzy, ať mezi osobami těmito, ať za jejich zprostředkování či jiné účasti, ať na burse, ať mimo ni; jednak všechny obchody cennými papíry uzavřené osobami jinými, pokud se obchody ty dějí na burse a přesahují 20.000 Kč. Osoby na prvním místě jmenované (stručně „obchodníci“) jsou povinny vésti zvláštní rejstříky a do nich o všech svých obchodech činiti záznamy. Na základě těchto rejstříků pak odvádějí státu d., vždy jednou za uplynulý měsíc. Odvádějí ji každý z jedné poloviny ze všech obchodů, ve kterých oba smluvníci byli obchodníky. Z obchodů, při kterých jedna ze smluvních stran nebyla obchodníkem, neb na kterých se obchodník účastnil pouze jako zprostředkovatel, jest z celého onoho obchodu povinen odvésti obchodník d. sám. Druhý smluvník případně oba smluvníci-neobchodníci musí mu ovšem částku d-ě na sebe vypadající ještě před uzavřením obchodu nahraditi. Zásadně totiž nese každý smluvník d. z polovice.

Z obchodů na druhém místě uvedených, na kterých obchodník nevzal účast ani jako spolusmluvník ani jako zprostředkovatel, platí se d. buď hotově prostřednictvím Úspořádacího ústavu tuzemské burzy na základě zvláštních podacích listů, byl-li obchod ústavem tímto vyřízen, nebo nebyl-li, všeobecnými kolky na účtu, který musí prodávatel vydati kupujícímu. V tomto případě odvádí d. prodávatel celou, dá si však po-

dobně jako svrchu obchodník, částku d-ě na spolusmluvníka vypadající uhraditi. Jestliže jeden ze smluvníků nebydlí v tuzemsku, podléhá obchod d-i poloviční. V případě takovém odvádí d. vždy smluvník tuzemec.

Výše d-ě řídí se jednak druhem obchodovaného papíru, jednak výší zdanitelného základu obchodu. Dle druhu papíru podléhají sazbě nejvyšší (50 h z každého započatého 1000 Kč) papíry dividendové a premiové, sazbě nejnižší (10 h) obligace státu a zemských ústavů, pokud jsou vůbec výslovně d-i podrobeny. Pokud se týče zdanitelného základu obchodu, vypočítává se d. z celé kupní ceny obchodovaného papíru po odečtení běžných nebo neoddělených kuponů, premií, pokud jejich obnos je zvláště vyznačen, dohodného, kurtáže a pod. vedlejších platů. Pro ocedění platů den uzavření obchodu. Nedá-li se v ten den cena zjistiti, platí den splnění obchodu. Pro zjištění základu d-ě při obchodech, při kterých úplata není určena v penězích nebo jest určena v cizí měně, platí předpisy speciální.

Uzavrou-li titíž smluvníci v témže poměru a v témže dni mezi sebou více obchodů, obchody ty zdaňují se jako jediný, a to obligatorně, jde-li o papíry stejného druhu, fakultativně, přejí-li si to smluvníci, jde-li o papíry druhu různého. V tomto případě vypočítá se d. sečtením jednotlivých d-i s použitím různých sazeb vypadajících na ten který papír. Když by však při použití nejvyšší sazby na součet všech obchodů vypadla d. nižší nežli při použití sazeb nižších na obchody jednotlivé — a případ takový může se vyskytnouti, lze-li obchod, na nějž by vypadla sazba nižší, připočítati k obchodu o sazbě vyšší, aniž se tím překročí u tohoto hranice započatých 1000 Kč, z nichž by se táž d. tak jako tak již platiti musela —, použije se sazby nejvyšší na součet všech obchodů.

Obchody směnné, komisionářské a obchody, při nichž osoba zavázaná k dodání nebo přijetí cenných papírů poukáže osobu jinou, od ní právně se lišící, k dodání nebo přijetí, zdaňují se jako obchody dva. Za obchod komisionářský však se nepokládá a dvojité nezdaňuje obchod zprostředkovaný dohodcem nebo jiným zprostředkovatelem z povolání. Obchody podmíněné jsou zdanitelné jako nepodmíněné, prodloužené jako původní, obchody stravní bez ohledu na to, je-li stravovatel oprávněn přejatými kusy volně nakládati čili nic.